

Fågelrapport för Nora 1996

- Smålom (*Gavia stellata*) 1 par med 2 juv i Övre Dammsjön, Klucka-Lerberg (BLm). Nora
- Storskarv (*Phalacrocorax carbo*) 1 ex i centrala Norasjön 18/10 (HL) och 19/10 vid N. Husby (HL, MWL). Nora
- Häger (*Ardea cinerea*) Stor flock: 9 ex sträckte i plog mot NO vid Älvhyttan 20/7 (RT). Viker
- Sångsvan (*Cygnus c.*) 1 häckning i Gålsjön (RPn). 6 ad vid Hammarby 31/12 (RT). L. J. Nora
- Sädgås (*Anser fabalis*) 1 ex rastade tillsammans med 3 sångsvanar vid Skrekarhyttan 10/4 (RT). 1 ex rastade i Lillsjön, Gyttorp 17/4 (HL) samt 17 ex sträckte över Norasjön 12/5 (ACg). Nora
- Grågås (*A. anser*) 2 ex sträckte vid Knapptorp 2/4 (ACg) och den 11/4 sträckte 4 ex vid Fibbetorp (HL, PB). 1/5 hördes ett eller flera ex flyga över Gunnarsbergsvägen (PB).
- Kanadagås (*Brania canadensis*) ca 130 ex vid Oskarsvik, Fåsjön 7/9 (HL). Nora
- Blåsand (*Anas penelope*) 3 par rastade i centrala Norasjön 30/4 (HL), 3 par 4/5 i Lillsjön, Norasjön samt 20-25 ex sträckande över Norasjön mot S 5/10 (ACg).
- Skedand (*A. clypeata*) 1 par i Gyttorpsdammen och 1 par i Lillsjön, Norasjön den 5/5 (ACg).
- Vigg (*Aythya fuligula*) 1 hane Gyttorpsdammen 19/6 (PB). Denna tydde på häckning, vilket kunde bekräftas den 11/7 då 1 hona och 7 pull observerades på samma lokal (RT).

Sjörre (*Melanitta nigra*) 1 par i rastade i Lillsjön, Gyttorp 29/4 (RT).

Svårta (*Melanitta fusca*) 6 ex (4 hanar och 2 honor) rastade i centrala Norasjön 30/4 (HL).

Ny art för kommunen!

Småskrake (*Mergus serrator*) 1 hane i Norasjön vid Husby 21/4 (LUR), 1 hane och 2 honor i Norasjön vid Hitorp 1/5 (KAN), 1 par i Norasjön 3/5 (ACg), 2 par i Fåsjön vid Bergsmanshyttan 3/5 (ACg), 2 par vid Tallkottudden, Fåsjön 17/5 (RPn) och 2 honor 24/9 i Åsbojön (LUR) dessutom kunde 1 häckning konstateras; 1 hona och 8 juv i Vikern 22/7 (ACg).

Storskrake (*M. merganser*) Häckningar: 1 hona och 6 pull 3/6 Älviängen (RT), 1 hona och 3 juv vid Hammarby 18/7 (RT) och 1 hona och 4 juv 21/7 Vikern (ACg). Vinterfynd: 3 honor vid Hammarby 31/12 (RT).

Bivråk (*Peris apivorus*) 2 ex spelflög vid Älvhyttan 6/7 (RT). Viker

Glada (*Milvus m.*) 1 ex vid Vena, Älvhyttan 25/8 (TPn). Andra året i rad med observation av Glada inom kommunen.

Havsörn (*Haliaeetus albicilla*) 1 ex vid Born 6/9 (BSn).

Brun kärrhök (*Circus aeruginosus*) 1 hona 21/4 mot syd vid N. Husby (ACg, HL) och 1 2k-hona vid Älvhyttan 7/7 (RT). Nora

Blå kärrhök (*C. cyaneus*) 1 hane vid Bergsmanshyttan 14/10 (RPn) och 1 hona 19/10 vid Alntorp (HL).

Fjällvråk (*Buteo lagopus*) 2 ex 5/10 vid Husby (ACg).

Kungsörn (*Aquila chrysaetos*) 1 ex vid fyra tillfällen i jan. vid Dalkarlsberg (EMn) och 1 ex vid Bomanshyttan 30/5 (RPn). Viker Nora
 Intressant obs vid detta sena datum!

Järn

Tornfalk (*Falco tinnunculus*) 1 hona vid Vassland 3/5 (ACg), 1 ex Hitorp 17/5 (LUr) och 1 ex V. Sund i maj (BIRÉ). De två sistnämnda observationerna är säkerligen från det par som kunde konstateras häcka i holk vid golfbanan, Alntorp. Resultatet från denna häckning blev 4 juv (ACg).

Stenfalk (*F. columbarius*) 1 hona vid Hammarby 21/4 (ACg, HLT) och 1 ex på samma lokal 7/9 samt 1 ex 5/10 vid Sunds gård (ACg).

Lärkfalk (*F. subbuteo*) 1 ex vid Knapptorp 1/6, 2 ex Gytorp 8/6 (ACg), 1 ex 12/7 Klacka-Lerberg (CDt) och 1 ex 18/7 vid Knapptorp (ACg). 18/7 sågs även 1 ex vid Tallkottudden, Fåsjön (RPn).

Fasan (*Phasianus colchicus*) 1 hane Åsboberg 13/4 (RTr) och 1 hane 23/4 Gytorp (ACg).

Småfläckig sumphöna (*Porzana p.*) 1 hane hörd vid Lillsjön, Norasjön 19/7 (ACg) och 1 ex på samma lokal 25/7 (JMK).

Kornknarr (*Crex c.*) 1 ex spelade 8/6 väster om Hagby (ACg, EMn).

Strandskata (*Haematopus ostralegus*) 1 ex i Lillsjön, Gytorp 29/4 (ACg).

Fjällpipare (*Charadrius morinellus*) 2 ex rastade vid Skoftorp 18/5 (LUr).
Ny art för kommunen!

Ljungpipare (*Pluvialis apricaria*) Häckning: 1 par med 1-2 pull S. Ås 19/6 (PBI).

Tofsvipa (*Vanellus v.*) Häckning: vid S. Ås 2 par, varav 1 par synliga med 1 pull 19/6 och vid Fibbetorp 4 par varav 2 par sågs med pull 19/6 (PBI). Stor flock: ca 110 ex vid Bergsmanshyttan 8/4 (RPn).

Brushane (*Philomachus pugnax*) 2 honor vid Skoftorp 19/5 (LUr).

Morkulla (*Scopolax rusticola*) En sen obs: 1 ex Älvsyttan 10/11 (RTr).

Småspov (*Numenius minutus*) 3 ex Ås 4/5 (LUr).

Storspov (*N. arquata*) 47 ex rastade vid S. Husby 29/4 (RTr). Häckning: 1 par S. Ås sågs med minst 2 pull 19/6 (PBI) och 1 par N. Ås (ACg).

Svartsnäppa (*Tringa erythropus*) 1 ex Skoftorp 18/5 (LUr).

Gluttsnäppa (*T. nebularia*) 2 ex vid Lillsjön, Norasjön 4/5 (ACg), 4 ex Skoftorp 18/5 (LUr) och 2 ex Skoftorp 5/7 (ACg).

Fiskmåsar (*Larus canus*) Kolonihäckningar: ca 7 par i Lillsjön, Gytorp och ca 10 par Älvsjön (RTr).

Silltrut (*L. fuscus*) 1 ad av rasen *intermedius* Bengtstorp 3/6 (RTr).

Havstrut (*L. marinus*) 1 ad 31/3 i centrala Norasjön (HLT).

Fisktärna (*Sterna hirundo*) Häckning: ca 10 par i Älvsjön (RTr).

Skogsduva (*Columba oenas*) 1 ex 5/5 Alntorp (ACg) och 1 ex 25/8 Knapptorp (ACg).

Turkduva (*Streptopelia decaocto*) 1 ex i början av april i Järnboås (KSe).

Berguv (*Bubo b.*) Ropande vid Ö. Sund 31/1, 5/3 (ACg) och 23/3 (HLI, MWL). 1 ex 9-10/9 R60 vid Lilla Mon omhändertogs men var väldigt utmatat och dog 11/9 (KBg). 1 ex Dalviksvägen 28/9 (TWg). 1 ex 25/12 sågs under dagen och infångades utmatad på kvällen vid Dalkarlsberg. Fågeln togs om hand av Bengt Lundberg, Kga.

Sparvuggla (*Glaucidium passerinum*) 1 ex Fingerboda 27/1 (ACg). ^{Nova}

Kattuggla (*Strix aluco*) 1 ex på ägg i knipholk efter Bomsån i april (LUr) och 1-2 ex i Älvsyttan under tiden 5/3-10/11 (RTr). ^{alva Nova}

Päruggla (*Aegolius funereus*) 1 ex Slätterberget 31/1 (CDI). 2

Nattsäckrä (Caprimulgus europaeus) 3 hanar spelade vid midsommartid i Dal-
karlsbergssområdet (EMn).

Kungsfiskare (Alcedo atthis) lex 4/11 Järleån (gm. RPh).

Ingen häckning kunde konstateras på kända lokaler i Järleån. Den stränga vintern kan
antag vara anledningen (JVn).

Härfågel (Upupa epops) lex 13/5 vid Grängen innanför kommungränsen (gm.
KSe), lex 15/8 vid Skofhyttan (gm. HLI) och lex 21/10 Järleåns (TCn).

Göktyta (Jynx torquilla) lex 23/4 och 22/5 Älvhyttan (RTr), lex 27/4 grustaget
Stora Mon (ACg), 2ex Knapptorp 2/5 (ACg) och lex Bergsängsudden 13/5 (PBl).

Gråspett (Picus canus) 1 hona i Finnshyttan 18/2 och 2/3 (CDI).

Mindre hackspett (Dendrocopos minor) Ett stort antal observationer har
inrapporterats. Från Älvhyttan rapporteras lex vid följande datum 3/3, 30/3, 6/4, 13/4,
20/4, 4/5, 14/5 och 29/6 (RTr), från Knapptorp lex 5/3, 22/3 och 30/12 (ACg), 1 hane
14/2 Gunnarbergsvägen (PBl), lex Odengatan 8/3 (BRÉ), lex 24/3 Nora
järnvägsstation (LUr), lex Plåthammarsbron 25/3 och 18/5 (LUr), lex 5/4 vid Born
(LUr), lex 19/4 Ågatan (ACg), lex 23/4 Nora Gomet (ACg), lex 27/4 Järleåns
kraftstation (ACg), synlig hela året i Finnshyttan (CDI) och i Dalkarlsberg (EMn) och
slutligen en obs som tyder på häckning; lex varnade kraftigt vid Gyttorpsdammen 19/6
(PBl).

Trädsläcka (Lullula arborea) 1-2ex vid grustaget Stora Mon 27/4 (ACg) och lex på
samma lokal 3/5 (RTr).

Rödstrupig piplärka (Anthus cervinus) 2ex mot S vid Diskaråshöjden 15/9 (HLI,
MWL).

Skärpiplärka (A. spinoletta) lex 8-9/10 efter Vikerns östra strand (ACg).

Detta är kommunens 2:a observerade exemplar.

Forsärla (Motacilla cinerea) lex 15/4 Bryggeribron (HLI) och 1 hona 20/4 Järle
kvarn (ACg). Häckningar kunde konstateras vid Hammarby kraftstation i Järleån och
ett par med två kullar i Hagbyån vid Kvambron och Bryggeribron (ACg, HLI, LUr).

Sidensvans (Bombycilla garrulus) Vintern 1995/96's invasion fortsatte under
resten av vintern, t ex sågs en flock på ca 150ex 17/2 (PBl).

Strömstare (Cinclus c.) Häckning: 1 lyckad häckning med 4 juv Järle kvarn samt
tyvärr 1 misslyckad häckning vid Hammarby kraftverk (JVn).

Gärdsmyg (Trogodytes t.) Vinterobs: lex 6/1 Järleån (RTr), lex 28/1 Nedre
Alntorp (MHh), lex 4/2 och 25/2 Älvhyttan (RTr), lex Finnshyttan 9/2 (CDI) och lex
31/12 Hammarby (RTr).

Rödhake (Eriothacus rubecula) Vinterobs: lex i januari Älgstråket (BCn).

Näktergal (Luscinia l.) lex hördes sjunga vid Hagbyån väster om Nora
järnvägsstation under perioden 24/5-8/6 (ACg, BNm, MCh, LUr, PBl, RPh).
Dessutom sjöng lex vid Knapptorp 24/5 (ACg).

Ringtrast (Turdus torquatus) 1 par 24/4 Odengatan (GGg), 1 hane 1/5 Stora
Hagen, Väsgöhyttan (ETt) och samma dag 1 hane S. Ås (ACg). ^{Nora}

Koltrast (T. merula) Förekom sporadiskt med onstaka ex. under vintern. Som mest
sågs 10ex efter Järleån 6/1 (RTr).

Dubbeltrast (T. viscivorus) lex vid Järleån 6/1 (RTr).

Gräshoppsångare (Locustella naevia) lex sjöng vid S. Ås 8/6 (ACg, EMn).

Sävsångare (Acrocephalus schoenobaenus) lex sjöng vid Lillsjön, Norasjön 5/6
(PBl), 2ex vid Alntorp, lex norr om Hitorpsbadet och lex Åshosjön, Knutsberg
samtliga 9/6 (ACg).

Kärrsångare (*A. palustris*) lex 30/5 vid Norabel Plast (HL), lex 1/6 Gytörpsdammen (ACg), lex N. Husby 9/6 (ACg, EMn), lex 5/7 Lillsjön, Norasjön (ACg).

Gransångare (*Phylloscopus collybita*) lex sjöng under perioden 29/5–11/6 vid Nitrovallen, Gytörp (ACg).

Lundsångare (*P. trochiloides*) lex 7/6 vid Digerberget nära Lärkesån (RPn).
3:e obsen för kommunen.

Mindre flugsnappare (*Ficedula parva*) lex varnade 6/8 Smedjan, Dalkarlsberg (RTr).

En observation som tyder på häckning.

Varrfågel (*Lanius excubitor*) lex under vintern fram t.o.m. 8/3 vid Alntorp (ACg), lex 18/10 Knapptorp (ACg), lex 3/11 och 16/11 Alntorp (RPn) och lex 23/11 vid Tollsbörd (CD).
S

Nötkråka [smalnåbbad] (*Nucifraga caryocatactes [macrorhynchos]*) Invasionen av smalnåbbade från hösten 1995 gav upphov till en hel del obsar även under 1996. Rustillhörigheten är väl dock oklar i de flesta fall. lex Digerberget 21/2 (ACg), 2 ex Kottaberget 5/4 (BCn), lex Viken 10/8 (RTr), 3 ex 25/8 (LUR) och 8–10 ex 27/8 (ACg) vid Nora järnvägsstation, lex Haga 2/9 (HL), lex 4–5/9 Odengatan (BRÉ) och 3 ex 19/10 vid Nora järnvägsstation (LUR).

Råka (*Corvus frugilegus*) lex 24/3 V:a Öskevik (CD), lex 24/3 Knapptorp och lex 19/4 Bergsäng (ACg) samt lex (2k) 26/4 Skrekarhyttan och 2 ex 30/4 Älvhyttan (RTr).

Bofink (*Fringilla coelebs*) Vinterobsar: 1 hona 1/1 Älvhyttan (RTr), 1 hona 28/1 och 26/2 Älgstråket (BUR), 1 hona mitten av november Älgstråket (MCn) och 1 hona 15–31/12 Älvhyttan (RTr).

Bergfink (*F. montifringilla*) Vinterobsar: 1 hona 7/1 Älvhyttan (RTr), 1 hona 4/2 Odengatan (BRÉ), flera ex mitten av november Älgstråket (MCn) och 1 hona 7/12 (BRÉ, SPn).

Steglits (*Carduelis c.*) 6 ex 15/12 vid Kvambron, Hagbyån (LUR).

Hämpling (*C. cannabina*) 5 ex 7/4 S. Ås (ACg), lex 13/4 Älvhyttan (RTr), lex 12/5 Knapptorp (ACg), lex 29/6 Älvhyttan (RTr) och 2 juv 15–16/7 Knapptorp (ACg).

Vinterhämpling (*C. flavirostris*) lex S. Ås 7/4 (ACg).

Gräsiska (*C. flammea*) lex av rasen *cabaret* 4/4 Älvhyttan (RTr).

Snösiska (*C. hornemanni*) Vid ett fågelbord i Älvhyttan upphöll sig ett varierande antal individer under totalt 42 observationsdagar enl: 1 ad hane 7–21/1 då ytterligare 2 ex (2k) visade sig, 3 ex 27–28/1, 2 ex 3–4/2, 8 ex 18/2 och 3 ex 25/2 (RTr). Dessutom 1 ad hane vid Fingerboda 19/1 (ACg), lex 5/3 Älsråket (LUR) och lex 4/2 Odengatan (BRÉ).

Rosenfink (*Carpodacus erythrinus*) lex Nora 14/5 (MHh), lex 27/5 Parkgatan (LUR), 2 ex Järleån 27/5 (HL, MWL), lex Norra Kyrkogården 8/6, lex Odengatan 12/6 (BRÉ), lex Bergsängsgård och lex Bushagen, Gytörp 19/6 och lex Lindesby 21/6 (PBI).
S

Tallbit (*Pinicola enucleator*) lex 6/1 vid Järleån (RTr), lex 3/2 Fingerboda (ACg) och 1 hona 31/8 Kungsgatan och 2/9 Odengatan (BRÉ).

Stenknäck (*Coccothraustes c.*) lex 5/1 Kristinelund (PBI), 3 ex 6/1 Odengatan (BRÉ), lex 23/1 Norra Kyrkogården (ACg), 4 ex Järntorgsgatan 1/3 (KHn), lex 7/4 och 21/4 Kungsgatan 16 (HL), lex 21/4 Knapptorp (ACg), 2 ex i Finnshyttan 10/7 och 21/7 (CD), 3 ex 19/7 Älvhyttan (RTr), 2 ex 2/8 Älvhyttan (RTr), lex 27/9 Odengatan (BRÉ), lex 1/10 Esstorp (LUR), lex Kungsgatan 16 18/10 (HL), lex Ås 10/11 (KEn), lex 28/11 Gunnarsbergsvägen (PBI), lex i december Odengatan (BRÉ) och lex

SKOGSINVENTERINGEN - JANUARI 1996

Gunnarbergsvägen 29/12 (PBI).

Lappsparv (*Calcarius lapponicus*) 1 ex Gyttoorp 20/5 (RTr).

Snösparrv (*Plectrophenax nivalis*) 1 ex Norasjön 6/4 (GGg).

Antal arter 1996: 161 (71% av totala antalet arter observerade i kommunen)

Antal nya arter för kommunen 1996: 2

Svarthuvad mås rapporterad som ny art för kommunen 1995, godkändes ej av RK.

Antal arter observerade i kommunen fram t.o.m. 1996: 228

Observerare

ACg	Anders Carlberg	BCn	Björn Carlsson
BNm	Björn Nordström	BLm	Berit Lönnström
BRé	Berit Ragné	BSn	Barbro Svensson
BUr	Björn Uhr	CDt	Clas Dyst
EMn	Eric Marcusson	ETt	Ethna Törnkvist
GGg	Gösta Gryberg	HLt	Håkan Lavebratt
JMk	Jan Myhlback	JVn	Johanni Vourinen
KAn	Kerstin Andersson	KBg	Karin Berg
KEn	Kristian Eriksson	KHn	Kenny Hemlin
KSe	Kjell Store	LUr	Lisbeth Uhr
MCn	Margareta Carlsson	MHh	Mikael Hirsch
MWL	Magdalena Wennberg-Lavebratt	PBI	Peter Bernövall
RPh	Rune Persson	RTr	Roland Tuvander
SPn	Sverre Persson	TCn	Tomas Carlsson
TPn	Tore Persson	TWg	Tomas Westerberg

Rapportera dina observationer 1997 senast 10jan. 1998 till:

Lisbeth Uhr, Ålgårskäret 20, 713 33 Nora (tel. 121 88),

från Lisbeth kan du också få en rapporteringsmall.

Nora 970209

Håkan Lavebratt

Den 14 januari var huvudinventeringsdag för årets sjöfågelinventering (midvinternräkningen). Inventeringen gjordes för 9:e året i följd i Nora.

Isförhållandena var svåra detta år. Åarna var i stort sett igenfrusna utom vid forsarna. Vissa vakar hade öppnats i Bornsån och Järleån veckan före inventeringen.

Temperaturen hade då stigit till ca 0 C efter ca 3 veckor med natkyla -20 C och tunt snötäckte.

RESULTAT:

1.	Hagbyån (Åsbojön - Norasjön)	115 gräsänder
2.	Bornsån	3 "
3.	Hammarbyån - Järleån (till Järle kvarn)	9 gräsänder 5 knipor 1 storskrake
4.	Vikern - Åsbojön (Helt fruset)	-
5.	Svartälven (vid Rockesholm) - Malmälången (Dyltaån vid Axbergshammar)	45 gräsänder

Dyltaån vid Axbergshammar har inventerats vid några tillfällen även tidigare men inte redovisats i den här rapporten då lokalen ligger utanför Nora kommun (i Örebro kn).

På grund av årets isläge med nästan hela Järleån frusen och färre inräknade gräsänder än normalt finns det anledning att parentetiskt nämna att en ovanligt stor ansamling av gräsänder alltså fanns vid Axbergshammar. Dyltaån är Järleåns fortsättning och byter namn strax ovanför Axbergshammar.

Rastälven räknades ej detta år men brukar ytterst sällan innehålla sjöfågel, inte ens milda vintrar.

Sammanställning över antalet sjöfåglar (artvis) inom Nora kommun som räknats in under de nio inventeringsåren:

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996
Smådopping	-	-	-	-	-	1	2	-	-
Knölsvan	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Sångsvan	2	8	-	6	14	3	9	19	-
Kanadagås	-	-	-	1	-	-	-	1	-
Gräsand	75	80	111	88	106	149	112	122	127
Vigg	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Knipa	3	3	6	2	1	-	4	1	5
Storskrake	-	-	-	-	2	-	-	1	4
Småskrake	1	-	-	-	-	-	-	-	-